

Spolufinancováno
Evropskou unií

Efektivita case managementu v adiktologických službách
Mgr. Ondřej Jedlička
SANANIM z. ú.

Akce je realizována v rámci projektu Koordinace sociální ochrany v praxi – reg. číslo: CZ.03.02.02/00/22_004/0001320.

Výzkum v rámci projektu „Case management pro osoby duševně nemocné a sociálně vyloučené“, SANANIM z. ú., Praha, 2021

- **Cíl výzkumu:**

Zhodnotit efektivitu case managementu u uživatelů návykových látek s duální diagnózou

- **Metodologie:**

- 121 klientů case managementu v rámci různých zařízení SANANIM
- věk účastníků: 18+ let
- použit **modifikovaný Dotazník životní spokojenosti**
- hodnocení na začátku a na konci spolupráce

Výsledky

- **Pozitivní dopady case managementu:**
 - signifikantní zlepšení celkové životní spokojenosti
 - zlepšení ve všech sledovaných oblastech života
- **Efekt podle oblastí:**
 - **střední efekt:** zaměstnání, finanční situace, bydlení
 - **spíše nízký efekt:** volný čas, vztah k dětem
 - **nízký efekt:** zdraví, vztah k sobě, rodina, přátelé, partnerství, sexualita

Závěry

- Case management přináší významné zlepšení životní spokojenosti u klientů s duální diagnózou.
- **Největší přínos v oblastech:**
 - zaměstnání
 - finance
 - bydlení
- Výzkum potvrzuje, že case management je efektivní metodou práce v oblasti adiktologických služeb.

Subjektivní hodnocení životní spokojenosti klientů programu case management v organizaci SANANIM z.ú.

- diplomová práce L. Vejrychová, Adiktologie, 1. LF, UK, Praha, 2023 – navazující studie
- celkem 3 vlny dotazníkového šetření:
 - při vstupu klienta do programu
 - po 12 až 18 měsících
 - po 30 až 36, resp. 37 měsících
- 41 respondentů
- efekt case managementu, je patrný ve všech dotazovaných životních oblastech respondentů.

Efekt case managementu postupně sílí v čase - čím déle klient program využívá, tím větší spokojenost se životem

- **Kontinuální pozitivní dopad**
 - efekt není jednorázový, ale vyvíjí se postupně
- **Statisticky významný nárůst životní spokojenosti**
 - signifikantní rozdíl mezi 1. a 3. měřením
- **Silný efekt lze hodnotit v oblasti práce a zaměstnání**

Vznik programu v rámci SANANIM z.ú.

- rok 2012 pod KC SANANIM – jako **metoda práce**
- rok 2015 **samostatný program** pod AA SANANIM
- rok 2019 **rozšíření do dalších ambulantních a terénních programů**
SANANIMu, vč. vzniku rodinného mobilního týmu

Důvod začlenění CM do sítě adiktologických služeb

- v minulosti síť služeb nastavena spíše na „neproblematickou“ klientelu čistě se závislostním problémem – **změna skladby klientů**
- síť služeb je logicky na sebe navazující, nicméně příliš **rozčleněná do spousty segmentů typů zařízení** (HR, léčebné instituce, doléčovací programy)
- **odpovědnost za přechod** klienta z jednoho zařízení do druhého zůstává na klientovi
- **při vypadnutí nedostatečně zařízený plán** odchodu a podpora v jeho realizaci

Důvod začlenění CM do sítě adiktologických služeb

- **zavedení asertivního přístupu**
 - vůči klientovi (u obtížných klientů – apel na jeho odpovědnost a společnou aktivitu)
 - i ostatním odborníkům
- **potřeba flexibility**
 - terénní forma práce - doprovázení
 - intenzita a délka spolupráce dle potřeb klienta
- **potřeba jedné vztahové osoby, která provází celým systémem péče**
 - bezpečná základna (attachement)
 - osoba, která má přehled – koordinace, dlouhodobý vývoj a perspektiva

Indikace pro case management

- dlouhodobě neprofitující z léčebného systému
- s duálními diagnózami
- se souběhem více sociálních a zdravotních problémů
- s potřebou využívat více služeb zároveň a koordinace péče

Indikace pro case management

- nižší self efficacy a nižší reálná kompetence zvládání
- tendence ke krizi a zhoršení stavu
- s poruchami attachmentu – míra schopnosti kontaktovat se a míra vztahovosti

Indikace pro case management

- **akutní stav s potřebou intenzivní podpory**
 - při výstupu z VTOS
 - připravující nebo procházející rodičovstvím, aj.

NEBO

- **chronický stav s potřebou intenzivní a dlouhodobé podpory**
 - dlouholetí těžce závislí a sociálně destabilizovaní uživatelé
 - těžké duální diagnózy
 - mladiství z maladaptivního prostředí

Vyšší míra angažovanosti a odpovědnosti pracovníka je užitečná a potřebná

- **není přítomný náhled** na své onemocnění, užívání a životní situaci
- **nízká motivace** a zároveň **pocit beznaděje** u klienta
- **bez kontaktu** s podpůrnými službami nebo naopak dlouholetý život v instituci - **institucionalizace**
- výrazný **odpor ke změně** a **negativní zkušenosti** s institucemi

Vyšší míra angažovanosti a odpovědnosti pracovníka je užitečná a potřebná

- prostředí **beze zdrojů podpory** pro řešení krize
- psychicky **vývojově mladší** - obrany jsou primitivnější
- časté **naléhavé krizové stavy** s fatálními následky
- nižší schopnost **udržet si získané**
- nižší **self efficacy** i nižší reálná **kompetence zvládání**

Výzkumy:

- VYHODNOCENÍ EFEKTIVITY CASE MANAGEMENTU A RODINNÉHO MOBILNÍHO TÝMU v rámci projektu „Case management pro osoby duševně nemocné a sociálně vyloučené“, SANANIM z. ú., Praha, 2021
- Subjektivní hodnocení životní spokojenosti klientů programu case management v organizaci SANANIM z.ú., L. Vejrychová, Praha, 2023

Spolufinancováno
Evropskou unií

Mgr. Ondřej Jedlička

ondrej.jedlicka@sananim.cz

Děkuji vřele za pozornost..

Akce je realizována v rámci projektu Koordinace sociální ochrany v praxi – Reg. číslo: CZ.03.02.02/00/22_004/0001320.